

Medinės Lietuvos sinagogos

UTENOS APSKRITIS

Nuotr. Zoya Arshavsky, 2004 (Žydų meno centro arch.)

Sinagoga pastatyta XIX a. II pusėje, po Antrojo pasaulinio karo buvo naudojama kaip grūdų sandėlis.

ALANTA

Administracinė priklausomybė: Molėtų raj. Utenos apskr.

Adresas: Ukmergės g. 3

Atstumas: 82 km

Keliai: Vilnius – Molėtai **A14**, Molėtai – Anykščiai **119**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Alantos Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia (Bažnyčios g. 3), Alantos dvaras (Naujasodžio km.), Kurklių sinagoga (Salomėjos Nėries g. (be numerio)), Kurklių Šv. Jurgio bažnyčia, Troškūnų Švč. Trejybės bažnyčia (Vytauto g. 1), ir bernardinų vienuolynas, siaurojo geležinkelio stotis, sinagogos (S.Daukanto g. 7a, Šaltupio 11, Anykščiai), A. Baranausko ir A. Žukausko-Vienuolio memorialinis muziejus (Anykščiai, A.Vienuolio 4), Šv. apaštalo Mato bažnyčia (Vilniaus g. 8, Anykščiai), Anykščių Šv. Aleksandro Neviškio cerkvė (J. Biliūno g. 57, Anykščiai), Angelų muziejus (Vilniau g. 11, Anykščiai), Puntuko akmuo (6 km į pietus nuo Anykščių, Anykščių šilelio kraštovaizdžio draustinis)

Nuotr. A. Rupeika, 1996 (Žydų meno centro arch.)

Ši sinagoga pastatyta 1936 m. pagal Povilo Jurėno projektą. Po Antrojo pasaulinio karo joje buvo sandėlis, o nuo 1990 – ujų sinagoga yra nebenaudojama.

KURKLIAI

Administracinė priklausomybė: Anykščių raj. Utenos apskr.

Adresas: Salomėjos Nėries g. (be numerio)

Atstumas: 99 km

Keliai: Vilnius – Panevėžys **A2**, Ukmergė – Utena **E262**,

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Kurklių Šv. Jurgio bažnyčia, Troškūnų Švč. Trejybės bažnyčia (Vytauto g. 1), ir bernardinų vienuolynas, siaurojo geležinkelio stotis, sinagogos (S.Daukanto g. 7a, Šaltupio 11, Anykščiai), A. Baranausko ir A. Žukausko-Vienuolio memorialinis muziejus (Anykščiai, A.Vienuolio 4), Šv. apaštalo Mato bažnyčia (Vilniaus g. 8, Anykščiai), Anykščių Šv. Aleksandro Neviškio cerkvė (J. Biliūno g. 57,

	<p>Anykščiai), Angelų muziejus (Vilniau g. 11, Anykščiai), Puntuko akmuo (6 km į pietus nuo Anykščių, Anykščių šilelio kraštovaizdžio draustinis), Alantos sinagoga (Ukmergės g. 3), Alantos Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia (Bažnyčios g. 3), Alantos dvaras (Naujasodžio km.)</p>
--	--

 <p>Nuotr. Evelina Kazakauskaitė (Synagogues in Lithuania Catalogue. Skaitmeninis archyvas, VDA)</p> <p>Maldos namai pastatyti už kelių šimtų metrų nuo sinagogos. Jų statybos metai nežinomi. Šuo metu pastatas rekonstruotas į gyvenamąjį namą.</p>	<p>ZARASAI</p> <p>Administracinė priklausomybė: Zarasų m. Utenos apskr.</p> <p>Adresas: E. Pliaterytės 9/ Bajorų 14</p> <p>Atstumas: 146 km</p> <p>Keliai: Vilnius – Utena A14, Utena – Zarasai A6</p> <p>Kiti lankytini objektai apylinkėse: mūrinė Zarasų sinagoga (Sinagogos g. 3), Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų bažnyčia (Bažnyčios g. 3), stačiatikių Visų šventųjų cerkvė (Kauno g. 16), Gražutės regioninis parkas</p>
---	--

PANEVĖŽIO APSKRITIS

 <p>Nuotr. Aistė Viršulytė (Synagogues in Lithuania Catalogue. Skaitmeninis archyvas, VDA)</p>	<p>TROŠKŪNAI</p> <p>Administracinė priklausomybė: Anykščių raj. Panevėžio apskr..</p> <p>Adresas: Birutės g. 10</p> <p>Atstumas: 127 km</p> <p>Keliai: Vilnius – Molėtai A14, Molėtai – Anykščiai 119, Anykščiai – Panevėžys 121</p> <p>Kiti lankytini objektai apylinkėse: Troškūnų Švč. Trejybės bažnyčia (Vytauto g. 1), ir bernardinų vienuolynas, siaurojo geležinkelio stotis, sinagogos (S.Daukanto g. 7a, Šaltupio 11,</p>
---	---

<p>Catalogue. Skaitmeninis archyvas, VDA)</p> <p>Tai viena iš kompleksą sudariusių dviejų sinagogų. Antroji, mūrinė, neišliko. Išlikusioji sinagoga po Antrojo pasaulinio karo buvo rekonstruota į keturių būtų gyvenamąjį namą.</p>	<p>Anykščiai), A. Baranausko ir A. Žukausko-Vienolio memorialinis muziejus (Anykščiai, A. Vienolio 4), Šv. apaštalo Mato bažnyčia (Vilniaus g. 8, Anykščiai), Anykščių Šv. Aleksandro Neviškio cerkvė (J. Biliūno g. 57, Anykščiai), Angelų muziejus (Vilniau g. 11, Anykščiai), Puntuko akmuo (6 km į pietus nuo Anykščių, Anykščių šilelio kraštovaizdžio draustinis), Raguvos sinagoga (Nevėžio g. 9)</p>
--	--

 <p>Nuotr. Arnas Anskaitis, 2008 (Žydų meno centro arch.)</p> <p>Šie maldos namai veikiausiai buvo pastatyti XIX a. pabaigoje, jos vidus buvo puoštas drožiniais. Šiuo metu pastatas rekonstruotas į gyvenamąjį namą.</p>	<p>JONIŠKĖLIS</p> <p>Administracinė priklausomybė: Pasvalio raj. Panevėžio apskr.</p> <p>Adresas: Vytauto g. 8</p> <p>Atstumas: 201 km</p> <p>Keliai: Vilnius – Panevėžys A2, Panevėžys – Ryga A10, Pasvalys – Pakruojis 150</p> <p>Kiti lankytini objektai apylinkėse: Joniškėlio dvaro kompleksas ir parkas (Joniškėlis), Šv. Trejybės bažnyčia (Vytaugo g. 5, Joniškėlis), Pakruojo dvaras ir parkas (2 km. nuo Pakruojo, kelias Pakruojis – Linkuva), Pakruojo sinagoga (Kranto g. 8), Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (Vytauto g. 67a, Pakruojis), Lygumų sinagoga (Upės g. 2), Rozalimo sinagoga (Salomėjos Nėries g. 2)</p>
---	---

ŠIAULIŲ APSKRITIS

 <p>Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004, (Žydų meno centro arch.)</p> <p>Sinagoga buvo pastatyta 1801 m., 1895 m. renovuota. Iki 1920 m. joje buvo šildoma dalis, pritaikyta pamaldoms žiemą, vėliau skirta mokymuisi. Jos vidus buvo puoštas sienų tapyba, išpūdingais drožiniais. Veikė iki 1941 m., 1954 m. pertvarkyta į kino teatrą, vėliau –</p>	<p>PAKRUOJIS</p> <p>Administracinė priklausomybė: Pakruojo m. Šiaulių apskr.</p> <p>Adresas: Kranto g. 8</p> <p>Atstumas: 184 km</p> <p>Keliai: Vilnius – Panevėžys A2, Panevėžys – Šiauliai A9, Pakruojis E272</p> <p>Kiti lankytini objektai apylinkėse: Pakruojo dvaras ir parkas (2 km. nuo Pakruojo, kelias Pakruojis – Linkuva), Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (Vytauto g. 67a, Pakruojis), Joniškėlio dvaro kompleksas ir parkas (Joniškėlis), Šv. Trejybės bažnyčia (Vytaugo g. 5, Joniškėlis), Linkuvos sinagoga (Ugniagesių g. 2), Lygumų sinagoga (Upės g. 2), Rozalimo sinagoga (Salomėjos Nėries g. 2)</p>
--	--

1971 m. ė sporto salę. Šiuo metu apleista, nuniokota gaisro.

Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004, (Žydų meno centro arch.)

Sinagogos statybos metai nežinomi. Kitapus gatvės stovi buvęs rabino namas. Po Antrojo pasaulinio karo sinagoga buvo paversta sandėliu. Šiuo metu apleista.

ROZALIMAS

Administracinė priklausomybė: Pakruojo raj. Šiaulių apskr.

Adresas: Salomėjos Nėries g. 2

Atstumas: 173 km

Keliai: Vilnius – Panevėžys **A2**, Panevėžys – Šiauliai **A9**, Pakruojis **149**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Rozalimo Švč. Mergelės Marijos Vardo bažnyčia, Pakruojo dvaras ir parkas (2 km. nuo Pakruojo, kelias Pakruojis – Linkuva), Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (Vytauto g. 67a, Pakruojis), Joniškėlio dvaro kompleksas ir parkas (Joniškėlis), Švč. Trejybės bažnyčia (Vytaugo g. 5, Joniškėlis), Linkuvos sinagoga (Ugniagesių g. 2), Lygumų sinagoga (Upės g. 2)

TELŠIŲ APSKRITIS

Nuotr. Mindaugas Galkus, 2007 (Synagogues in Lithuania Catalogue. Skaitmeninis archyvas, VDA)

Maldos namai buvo pastatyti apie 1932 – 34 m. Aplink juos driekėsi žydų sodybos. Kitapus gatvės stovi išlikęs buvęs rabino namas (Platelių g. 9). Po Antrojo pasaulinio karo pastatą naudojo SSRS kariuomenė, vėliau jis buvo paverstas sandėliu. 1990 m. pastatas rekonstruotas.

ALSĖDŽIAI

Administracinė priklausomybė: Plungės raj. Telšių apskr..

Adresas: Platelių g. 8

Atstumas: 309 km

Keliai : Vilnius – Kaunas - Klaipėda **A1**, Tauragė – Mažeikiai **164**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Alsėdžių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia (Bažnyčios g. 2); Plungės sinagoga ir maldos namai (J. Tumo – Vaižganto g. 9 ir 7a), Rietavo Oginskių dvaro rūmai ir parkas bei muziejus, Plungės Šv. Jono krikštytojo bažnyčia (Vytauto g. 34); Telšių žydų kareivių maldos namai (Aukštoji g. 3) ir siuvėjų maldos namai (Telšės g. 5), Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia (Šviesos g. 2), Šv. Nikolajaus Stebukladario cerkvė (Žalgirio g. 8), krašto muziejus „Alka“ (Muziejaus g. 31)

Nuotr. Synagogues in Lithuania Catalogue. Skaitmeninis archyvas, VDA

Sinagoga pastatyta veikiausiai XIX a. pabaigoje. 1941 m. sinagoga vietos administracijos buvo užrakinta, po Antrojo pasaulinio karo tarnavo sandėliu, nuo 1990 – ūjų nenaudojama. Po karo pristatytas priestatas sugriuvęs.

TIRKŠLIAI

Administracinė priklausomybė: Mažeikių raj. Telšių apskr..

Adresas: J. Janonio g. 15 a.

Atstumas: 303 km

Keliai: Vilnius – Kaunas - Klaipėda **A1**, Tauragė – Mažeikai **164**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Tirkšlių Kristaus Karaliaus bažnyčia (Kapų g. 11), Tirkšlių Penkių širdžių koplytstulpis

TAURAGĖS APSKRITIS

Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004, (Žydų meno centro arch.)

Sinagogos projekto autorius Kazys Kralikas. Pagal jo sumanymą, sinagoga buvo pastatyta kartu su rabino namu. Po Antrojo pasaulinio karo pastatas buvo paverstas žemės ūkio produktų sandėliu, o nuo 1990 m. nenaudojamas.

KALTINĖNAI

Administracinė priklausomybė: Šilalės raj. Tauragės apskr..

Adresas: Kražių g. 4

Atstumas: 224 km

Keliai: Vilnius – Kaunas - Klaipėda **A1**, Rietavas **197**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Kaltinėnų kapinės (koplyčia, D.Poškos antkapis); Laukuvos sinagoga (Taikos g. 6), Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčia (Taikos g. 20), Laukuvos kapinių koplyčia; Varnių regioninis parkas; Šilalės žydų maldos namai (Maironio g. 2), Šilalės žydų maldos namai (Maironio g. 2), Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčia (Vytauto Didžiojo g. 7) ir Šilalės evangelikų liuteronų bažnyčia (Nepriklausomybės g. 8), Šilalės Vlodo Statkevičiaus muziejus (S. Gaudėšiaus g. 4);

Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004, (Žydų meno centro arch.)

Maldos namai buvo pastatyti 1928 m.. Po Antrojo pasaulinio karo jie buvo paversti kultūros namais. Nuo 1990 m. pastatas apleistas ir nenaudojamas.

LAUKUVA

Administracinė priklausomybė: Šilalės raj. Tauragės apskr.

Adresas: Taikos g. 6

Atstumas: 243 km

Keliai: Vilnius – Kaunas - Klaipėda **A1**, Šilalė – Laukuva **162**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčia (Taikos g. 20), Laukuvos kapinių koplyčia; Varnių regioninis parkas; Kaltinėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Kaltinėnų kapinės (koplyčia, D.Poškos antkapis); Šilalės žydų maldos namai (Maironio g. 2), Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčia (Vytauto Didžiojo g. 7) ir Šilalės evangelikų liuteronų bažnyčia (Nepriklausomybės g. 8), Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus (S. Gaudėšiaus g. 4); Rietavo Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia (Laisvės g. 2a), Oginskių dvaras ir Oginskių kultūros istorijos muziejus (L. Ivinskio g. 4);

ALYTAUS APSKRITIS

Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004, (Žydų meno centro arch.)

Sinagoga pastatyta XX a. 3 deš. pagal architekto A. Abramo projektą savo architektūrinės formas išlaikė beveik nepakitusias. Šiandien joje įsikūrusi baptistų bažnyčia.

VEISIEJAI

Administracinė priklausomybė: Lazdijų aj. Alytaus apskr.

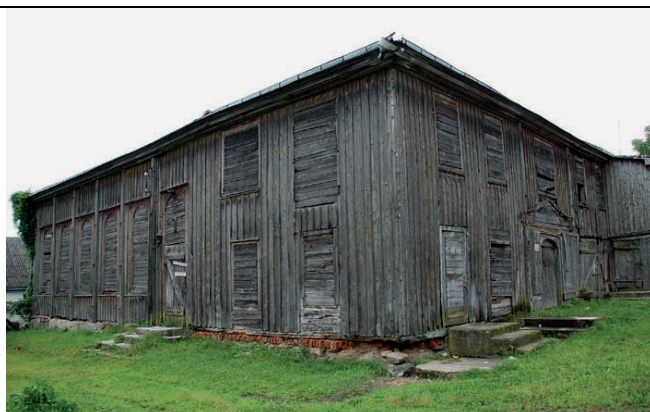
Adresas: J. Janonio g. 6

Atstumas: 140 km

Keliai: Vilnius – Druskininkai **A4**, Merkinė – Liepalingis - Veisiejai **133**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Veisiejų Šv. Jurgio bažnyčia (S. Dariaus ir S.Girėno g. 1), Veisiejų dvaras ir parkas su L. Zamenhofo skulptūra, Veisiejų krašto muziejus (Vytauto g. 47); Lazdijų sinagoga (Vilniaus g. 6); Lazdijų Šv. Onos bažnyčia (Dainavos g. 4), Lazdijų krašto muziejus (Sinų g. 29); XIX a. Aštrosios Kirsnos dvaras (5 km į Vakarus nuo Lazdijų); Metelių regioninis parkas; Merkinės sinagoga (Seinų g. 4), Merkinės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia (V. Sladkevičiaus g. 9), Merkinės Viešpaties Kryžiaus cerkvė, Merkinės piliakalnis (kelias Merkinė – Lazdijai)

KAUNO APSKRITIS

Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004, (Žydų meno centro arch.)

Sinagoga buvo pastatyta XIX a. antroje pusėje, 1918 m. smarkiai nukentėjo nuo gaisro, tačiau buvo atstatyta. Po Antrojo pasaulinio karo prie jos buvo pristatytas priestatas ir sinagoga buvo naudojama kaip sandėlys. Nuo 1980 m. ji nenaudojama ir, nors yra įtraukta į Europos žydų paveldo kelią, kaip turinti ypatingą vertę, ji po truputį nyksta.

ŽIEŽMARIAI

Administracinė priklausomybė: Kaišiadorių raj., Kauno paskr.

Adresas: Vilniaus g. 6

Atstumas: 68 km

Keliai: Vilnius – Kaunas **A1**, Žiežmariai **142**

Kiti lankytini objektai apylinkėse:

Urbanistikos paminklas, Žiežmarių Šv. apaštalo Jokūbo bažnyčia (Vilniaus g. 1), Žiežmarių B. Tiškevičiaus dvaro rūmai; Žaslių sinagogų kompleksas (Vytauto g. 38 ir 40), Žaslių Šv. Jurgio bažnyčia, Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedra (T. Brazio g. 6), Kaišiadorių muziejus (Gedimino g. 85), Paminklas kardinolui V. Sladkevičiui, Namas, kuriame gyveno kardinolas V. Sladkevičius (Kęstučio g. 31) Kaišiadorių (Gudienos) dvaras; Jono Aisčio muziejus (J. Aisčio g. 1, Rumšiškės), Lietuvos liaudies buities muziejus (L. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškės).

TELŠIŲ APSKRITIS

Nuotr. Sergey Kravtsov, 2004 (Žydų meno centro arch.)

Sinagoga veikiausiai buvo pastatyta po 1931 m. gaisro. Sovietmečiu joje veikė dailės, vėliau vairavimo mokykla. Šiuo metu sinagogos pastatas priklauso Plungės žydų bendruomenei.

PLUNGĖ

Administracinė priklausomybė: Plungės raj. Telšių apskr.

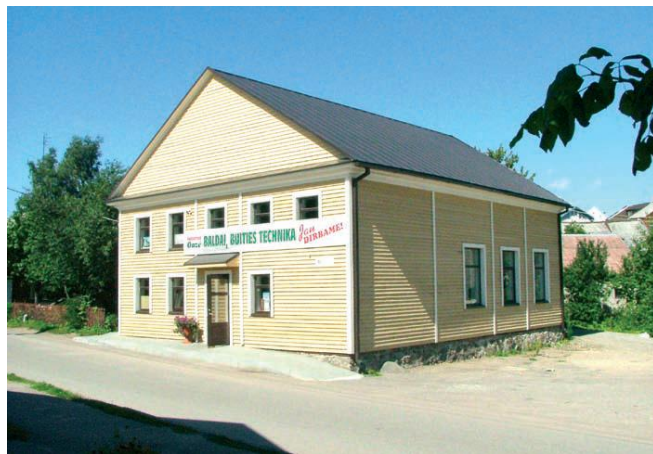
Adresas: J. Tumo – Vaižganto g. 9

Atstumas: 287 km

Keliai: Vilnius – Kaunas – Klaipėda **A1**, Tauragė – Mažeikiai **164**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Plungės

Šv. Jono krikštytojo bažnyčia (Vytauto g. 34); Alsėdžių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia (Bažnyčios g. 2); Rietavo Oginskių dvaro rūmai ir parkas bei muziejus

Nuotr. Midaugas Galkus, 2007 (SLC arch.)

Tiksliai nežinoma, kada ši medinė siuvėjų sinagoga buvo pastatyta. Po Antrojo Pasaulinio karo pastatas rekonstruotas, XX a. 10 deš. čia veikė klubas, o po antrosios 2003 m. rekonstrukcijos čia įrengta baldų ir elektros prekių parduotuvė.

TELŠIAI

Administracinė priklausomybė: Telšių raj. Telšių apskr.

Adresas: Telšės g. 5

Atstumas: 292 km

Keliai: Vilnius – Kražiai **E85**, per **4516** ir **197** į Telšiai **160**

Kiti lankytini objektai apylinkėse: Žemaičių muziejus „Alka“ (Muziejaus g. 31), Žemaičių vyskupystės muziejus (S.Daukanto g. 6, Varniai, Telšių r.), Telšių Šv. Antano Paduviečio katedra (Katedros a. 2), Telšių ješiva (Iždinės g. 11), Varnių regioninis parkas, Angelų malūnas (Kūlio Daubos k., Telšių r.), Telšių stačiatikių Šv. Mikalojaus cerkvė (Žalgirio g. 8), Biržuvėnų dvaro sodyba (Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių r.)